

Protokoll fra møte i Sunnhetsutvalget 2021-1

Avholdt elektronisk på Teams tirsdag 11.05.2021, kl. 15.00

Tilstede: Astrid Indrebø
Karin Undall Stormoen
Frode Lingaas
Christian Geelmuyden
Lena Haugland
Anita Inderdal

Fra NKKs administrasjon:
William Bredal
Renate Sjølie
Nina Hansen (sekretær)

Meldt forfall fra NKKS administrasjon:
Kim Bellamy

Til behandling forelå følgende saker:

Sak 1 Godkjenning av innkalling

Vedtak:

Innkallingen godkjennes

Sak 2 Godkjenning av protokoll SU 2020-1

Vedtak:

Protokollen godkjennes.

Sak 3 Informasjon fra helseavdelingen

Vedtak:

Informasjonen tas til orientering

Sak 4 Oppfølging av saker fra forrige møte

4a – Oppfølging av gonioskopisaken behandlet pr. epost 03.02.2021

Vedtak fattet på epost 03.03.2021:

På bakgrunn av svar fra DNV mottatt 16.12.2020 på SU sitt brev av 31.01.2020, anser SU at kvalitetssikringen av gonioskopiundersøkelser nå er tilstrekkelig ivaretatt av DNV/NSVO. SU vil følgelig ikke lenger anbefale at for hunder som brukes i avl, bør resultater av gonioskopiundersøkelser kun vektlegges hvis disse har blitt utført av en diplomat i oftalmologi. SU ber sekretariatet gjøre vedtaket kjent for de aktuelle klubbene.

I etterkant av SU sitt vedtak mottok NKK mail fra avlsrådet for samojed (15.02.21), der de uttrykker fortsatt misnøye angående kvalitetssikring av gonioskopieresultater, og ønsker at SU skal gjøre mer med saken.

Vedtak:

Saken tas til orientering. SU kan ikke se at de kan bidra noe mer i denne saken og opprettholder sitt vedtak av 03.02.2021. Det er nå opp til klubbene selv hvorvidt de vil anbefale oppdretterne kun å vektlegge gonioskopieresultater dersom undersøkelsen er utført av en diplomat i oftalmologi.

4b – Oppfølging SU sak 9/2020-1 – krysning av variantene kleinspiz og mittelspiz

HS fattet på sitt møte 03.02.21 følgende vedtak (HS-vedtak 8/21):

Søknad om oppheving av HS vedtak 97/17 ble avslått. Eventuell videre håndtering av saken og tilsvarende saker skal foretas av SU. Hovedstyret understreker at å sikre tilstrekkelig genetisk variasjon i populasjonene, er en av de største og viktigste utfordringene innen hundeavlen. Å stramme inn regler for kryssing mellom varianter som allerede har vært tillatt å krysse i 16 år, vil være direkte i strid med faglige anbefalinger og generelle tendenser i den kynologiske verden. Samtidig er det slik at det ikke er noe påbud om kryssparing, utvelgelse av avlsdyr ligger til oppdrettere for det enkelte kull.

Bakgrunn:

Norsk Miniatyrhundklubb har søkt NKKs SU om forbud mot kryssparing av kleinspitz og mittelspitz. Søknaden ble behandlet i SU-møte 19.11.20 og følgende vedtak fattet: SU har ikke mandat til oppheving av HS vedtak 97/17. SU er av den oppfatning at HS-vedtaket bør opprettholdes og innstiller til HS å opprettholde vedtaket

4c – Norsk Cavalierklubb- endring i dato for godkjenning av uoffisielle attester i SU-sak 6A/2020-1

Behandlet pr. epost 12.12.2020

Vedtak fattet på epost (kun siste setning av det fullstendige vedtaket er tatt med):

For hunder som har en hjerteundersøkelse foretatt etter fylte 6 år datert før 01.01.2021, frafaller kravet om godkjent veterinær.

Sak 5 Søknad om kjent HD-status Norsk Buhundklubb

Vedtak:

SU innvilger Norsk Buhundklubb sin søknad om at det innføres krav om kjent HD-status for foreldredyr for registrering av valper i NKK.

Kravet trer i kraft for paringer foretatt f.o.m. 01.08.2021.

Sak 6 Søknad om kjent øyelysingsstatus Norsk Buhundklubb

Vedtak:

SU innvilger Norsk Buhundklubb sin søknad om at det innføres krav om kjent øyelysingsstatus for foreldredyr ved registrering av valper i NKK for rasen norsk buhund. Kravet gjelder alle foreldredyr, også utenlandske. Øyelysingen må være foretatt maksimalt ett år før paring. Norskregistrerte hunder skal øyelyses i Norge og resultat blir direkte registrert på ECVO-skjema i Dogweb av autorisert øyelyser som utfører undersøkelsen.

Ved bruk av utenlandske hunder: kopi av hundens ECVO-attest må vedlegges registreringsanmeldelsen, og resultatet fra denne attesten vil bli lagt inn i DogWeb. For svenske hunder: Dersom øyelysingen er utført i Sverige, men uten at det foreligger en ECVO-attest, må kopi av den svenske øyelysingsattesten vedlegges registreringsanmeldelsen; dette resultatet kan imidlertid ikke legges inn i DogWeb.

Det gis mulighet til å søke om dispensasjon fra kravet for utenlandske hunder i spesielle tilfeller. En begrunnet søknad sendes fra oppdretter til NKK som forespør raseklubb før vedtak fattes. En uttalelse fra raseklubben kan med fordel vedlegges søknaden for rask saksbehandling.

Det presiseres at kravet ikke har tilbakevirkende kraft og omfatter følgelig ikke frosset sæd som er frosset før restriksjonen trer i kraft og hvor hunden ikke lenger er i live.

Kravet trer i kraft for paringer foretatt f.o.m. 01.08.2021

Sak 7 Søknad om kjent patella-status Norsk Yorkshire Terrier Klubb

Vedtak:

Det innføres krav om kjent patellastatus for foreldredyr for registrering av valper av rasen yorkshire terrier. Undersøkelsen må være gjort ved minimum 12 måneders alder av veterinær som har avtale med NKK slik at resultatet blir registrert på DogWeb.

Ved bruk av utenlandske hunder: kopi av hundens patellaattest må vedlegges registreringsanmeldelsen, og resultatet fra denne attesten vil bli lagt inn i DogWeb for enkelte spesifiserte land (som Sverige) som har identisk undersøkelsesrutine som Norge. For andre land kan resultatet ikke legges inn i DogWeb, men kan gjelde som «kjent patellastatus» for registrering av valper. Det kan søkes om dispensasjon for bruk av utenlandske hunder. En begrunnet søknad sendes NKK som forespør raseklubb før vedtak fattes.

Det gis generell dispensasjon ved bruk av frosset sæd som er frosset før restriksjonen trådte i kraft og hvor hunden ikke lenger er i live.

Kravet trer i kraft for paringer foretatt f.o.m. 01.08.2021.

Sak 8 Søknad om kjent DNA-status prcd-PRA Norsk Yorkshire Terrier Klubb

Vedtak:

Det innføres krav for yorkshire terrier om kjent DNA-status for prcd-PRA for foreldre dyr for at avkom skal registreres, samt at minst én av foreldredyrene må ha testresultat FRI for det sykdomsfremkallende genet.

Det gis dispensasjon fra krav om kjent status ved bruk av utenlandske hunder, importert frossen sæd, samt sæd fra NKKs sædbank som er frosset før restriksjonen trådte i kraft og hvor hannhunden ikke lenger er i live. Forutsetningen for en slik dispensasjon er at utenlandsk hannhund/frossen sæd brukes på tisper som har testresultat FRI for prcd-PRA-genet.

Kravet trer i kraft for paringer foretatt f.o.m. 01.08.2021.

Sak 9 Søknad om kjent øyelysingsstatus Norsk Lagotto Klubb

Vedtak:

SU innvilger Norsk Lagotto Klubb sin søknad om at det innføres krav om kjent øyelysingsstatus for foreldre dyr ved registrering av valper i NKK for rasen lagotto romagnolo. Kravet gjelder alle foreldre dyr, også utenlandske. Øyelysingen må være foretatt maksimalt ett år før paring. Norskregistrerte hunder skal øyelyses i Norge og resultat blir direkte registrert på ECVO-skjema i DogWeb av autorisert øyelyser som utfører undersøkelsen.

Ved bruk av utenlandske hunder: kopi av hundens ECVO-attest må vedlegges registreringsanmeldelsen, og resultatet fra denne attesten vil bli lagt inn i DogWeb. For svenske hunder: Dersom øyelysingen er utført i Sverige, men uten at det foreligger en ECVO-attest, må kopi av den svenske øyelysingsattesten vedlegges registreringsanmeldelsen; dette resultatet kan imidlertid ikke legges inn i DogWeb.

Det gis mulighet til å søke om dispensasjon fra kravet for utenlandske hunder i spesielle tilfeller. En begrunnet søknad sendes fra oppdretter til NKK som forespør raseklubb før vedtak fattes. En uttalelse fra raseklubben kan med fordel vedlegges søknaden for rask saksbehandling.

Det presiseres at kravet ikke har tilbakevirkende kraft og omfatter følgelig ikke frossen sæd som er frosset før restriksjonen trer i kraft og hvor hunden ikke lenger er i live.

Kravet trer i kraft for paringer foretatt f.o.m. 01.08.2021.

Sak 10 SKKs nye regler for antall generasjoner «Fri pga. avstamning» ved DNA-tester

Vedtak:

Informasjonen tas til orientering. SU mener NKK bør ha som mål å tilrettelegge IT-systemet slik at det er mulig for NKK å innføre tilsvarende begrensing som SKK.

Bakgrunn:

SKK har begrenset det antall generasjoner en hund kan få resultatet «Fri pga. avstamning» til tre generasjoner for å øke sikkerheten til de registrerte resultater. Det betyr i praksis at om noen av de fri-testede slektningene til hunden på mor eller fars side ligger lengre bak enn tre generasjoner på stamtavlen, må det aktuelle avlsdyret selv (dvs kulletts mor/far eller eventuelt valpekullet) DNA-testes for ekstra sikkerhet for at de ikke er bærer av sykdomsgenet.

Sak 11 Manuell registrering av DNA-resultater «Fri pga. avstamning»

Vedtak:

SU støtter helseavdelingens anbefaling og vedtar at det ikke i ettertid kan registreres inn i DogWeb «fri pga. avstamning» på bakgrunn av DNA-tester dersom resultatet på foreldredyr ikke ligger inne i DogWeb med fri-status på det tidspunktet valpene meldes inn til registrering. Etterregistrering av «fri pga. avstamning» basert på grunnlag av DNA-resultater flere generasjoner tilbake vil være belagt med flere feilkilder, som usikkerhet mht. riktig avstamningsdata samt mulige tastefeil; slik etterregistrering gjøres i dag manuelt ettersom IT-systemene ikke er tilrettelagt for dette. Unntak fra denne regelen kan kun gjøres i svært spesielle tilfeller.

Regelen trer i kraft f.o.m. 01.08.2021

Bakgrunn:

Dersom begge foreldredyr er testet i Norge etter NKKs prosedyrer for DNA testing og har fått resultat FRI i Dogweb, vil avkom automatisk registreres med resultat «Fri pga. avstamning». Dette forutsetter at foreldredyrenes resultat allerede er registrert i Dogweb FØR avkommet registreres. I de tilfeller foreldredyrenes DNA-resultat blir registrert i ettertid av at kullet er registrert, vil det ikke automatisk registreres «Fri pga. avstamning» hos avkommene.

Det påløper mye unødvendig arbeid for administrasjonen og øker risikoen for feilregistrering å skulle registrere inn alle avkom (fri pga. avstamning) etter foreldre som det i etterkant sendes inn DNA-resultater på. For avkom etter disse foreldredyrene vil det ikke automatisk legges inn resultat på avkom og dette må da gjøres manuelt av saksbehandler. Det kan da være snakk om manuell etterregistrering på flerfoldige valpekull og flere generasjoner med avkom

Sak 12 Endring i pkt.2 i NKKs etiske grunnregler for avl og oppdrett (vedrørende innavlsgrad) Vedtak:

SU innstiller overfor HS at det innføres en øvre grense for maksimal innavlsgrad som tilsier at det ikke skal foretas paringer med innavlsgrad lik eller høyere enn 12,5% beregnet på grunnlag av en 5 generasjoners stamtavle. Pkt. 2 i NKKs Etiske grunnregler for avl og oppdrett forandres til:

«Avlen må tjene formålet med å bevare og fortrinnsvis øke den genetiske variasjonen i rasen. Matadoravl og paring mellom nært beslektede individer bør unngås. Det skal aldri foretas paringer som gir en innavlsgrad lik eller høyere enn 12,5%, beregnet på grunnlag av en 5 generasjoners stamtavle,^{1,2}. Ved bruk av importere brukes de stamtavleopplysningene som er tilgjengelige i 3-5 generasjoner.

¹Med 5 generasjoners stamtavle menes valp og 5 ledd bakover

²Dette tilsvarer gjennomsnittlig maksimalt inntil 2,5% innavlsøkning pr. generasjon i dette individets stamtavle

Regelendringen trer i kraft for paringer foretatt fra og med 01.01.2022

Bakgrunn:

Det er i dag svært stor diskrepans mellom NKKs regelverk og NKKs faglige anbefaling med hensyn til innavlsgrad.

NKKs etiske grunnregler for avl og oppdrett angir at det ikke skal foretas paringer mellom søsken, far/datter, mor/sønn etter paringer med tilsvarende innavlsgrad, beregnet på grunnlag av en 5 generasjoners stamtavle. Paring mellom søsken, far/datter eller mor/sønn gir en innavlsgrad på 25% eller høyere, avhengig av hundenes øvrige slektskap i en 5 generasjoners stamtavle.

NKKs faglige anbefaling er imidlertid at innavlsgraden som hovedregel ikke bør overskride 6,25%, beregnet på grunnlag av en 5-generasjoners stamtavle. Anbefalingen er videre at paringer med innavlsgrad over eller lik 12,5% absolutt bør unngås. En lang rekke raseklubber har tilsvarende anbefalinger i sine regelverk.

Høy innavlsgrad øker risikoen for helseproblemer og gir redusert genetisk variasjon. Å stramme inn på dagens regelverk vil også ha en god signaleffekt; det har ingen hensikt å tillate høye innavlsgrader med den uheldige omdømmeeffekten dette medfører, ikke minst når «ingen» uansett ønsker å gjøre denne typen kombinasjoner

Sak 13 Informasjon fra møte i NKU-DNA/VK april 2021 Vedtak:

Informasjonen tas til orientering

Sak 14 Kurs og seminarer

Forslag til vedtak:

Informasjonen tas til orientering.

Avholdt siden forrige møte:

- NKU-DNA 13. april 2021, Teams-møte
- NKU-VK 12 og 14. april 2021, Teams-møte

Avlyst/utsatt pga. COVID-19:

- Oppdretterskolen del 2 13-14.02.2021 Bodø
- Oppdretterskolen del 2 06-07.03.2021 Skien
- Oppdretterskolen del 1 Våren 2021 Kristiansand
- Oppdretterskolen del 1 Våren 2021 Oslo/Akershus

Planlagte:

- BOAS-graderingskurs for veterinærer 3.september 2021, Letohallen
- Oppdretterskolen del 1 Høsten 2021, Oslo/Akershus
- Oppdretterskolen del 1 Høsten 2021, Kristiansand
- Oppdretterskolen del 2 Høsten 2021, Bodø
- Oppdretterskolen del 2 Høsten 2021, Skien

Sak 15 Eventuelt

Ny DNA-test for ataksi, norsk elghund sort

Frode Lingaas informerte om at DNA-test for ataksi på norsk elghund sort som er utviklet av Veterinærhøyskolen, NMBU, snart vil bli tilgjengelig.

Sak 16 Ny møtedato

Neste møtedato: Onsdag 20.oktober 2021 kl 10-30- ca 16.00

Møtet ble hevet kl. 17.40